

Scenariusz zajęć: Debata oksfordzka

Grupa wiekowa: uczniowie klas 7–8 szkoły podstawowej oraz uczniowie szkół ponadpodstawowych

Czas trwania: 45 minut - 90 minut

Forma pracy: warsztatowo-dyskusyjna

Środki dydaktyczne:

- przygotowana plansza lub slajd ze schematem debaty oksfordzkiej,
- karty ról dla uczniów (mówcy, moderator, publiczność),
- karta pracy do uzupełniania (np. notowanie argumentów przeciwnych drużyn),
- tablica / rzutnik / komputer,
- opcjonalnie: stoper, mikrofon (dla uatrakcyjnienia).

Wymagania wstępne:

Uczeń zna podstawową strukturę argumentu (twierdzenie – uzasadnienie – przykład) oraz potrafi wskazać różnice między argumentem a kontrargumentem. Wskazane, aby uczestniczył wcześniej w ćwiczeniach z tej serii (np. „Jak zbudować dobry argument?”, „Argument kontra kontrargument”).

Cele lekcji

Cele ogólne: Uczeń:

- zna podstawowe zasady debaty oksfordzkiej,
- rozumie role mówców i strukturę wystąpienia,
- potrafi sformułować argumenty i kontrargumenty zgodnie z tematyką,
- uczy się kultury dyskusji i zasad retoryki,
- ćwiczy współpracę w grupie oraz aktywne słuchanie.

Tematyczna
Wideoprezentacja

Scenariusz zajęć: Debata oksfordzka

Część 1: Wprowadzenie (ok. 10 minut)

Krok 1: Wstęp do tematu

„Czy można się spierać... kulturalnie? Czy da się przekonywać bez krzyków i obrażania?”

Zapowiedz, że dzisiejszym tematem jest debata oksfordzka – forma dyskusji, która uczy nie tylko argumentacji, ale też szacunku do rozmówcy.

Krok 2: Miniwykład – czym jest debata oksfordzka

Krótko opowiedz:

To forma dyskusji na określony temat, występują dwie drużyny: Propozycja (za) i Opozycja (przeciw), każda strona ma określone role: mówca 1, 2 i 3 + podsumowujący.

Wypowiedzi są ograniczone czasowo (np. 1–2 minuty), publiczność głosuje przed i po debacie – by sprawdzić, która strona lepiej argumentowała.

Można pokazać schemat:

1. Mówca 1 Propozycji – otwarcie
2. Mówca 1 Opozycji – odpowiedź
3. Mówca 2 Propozycji – rozwinięcie argumentów
4. Mówca 2 Opozycji – kontrargumenty
5. Mówca 3 Propozycji – odniesienie się do zarzutów
6. Mówca 3 Opozycji – odniesienie się i wzmocnienie własnych racji
7. Mówcy podsumowujący – krótka mowa końcowa
8. Publiczność – głosuje

Tematyczna
Wideoprezentacja

Scenariusz zajęć: Debata oksfordzka

Część 2 – Przygotowanie i ćwiczenie (25 minut)

Krok 3: Podział na role

Podziel klasę na dwie grupy – za i przeciw. Możesz rozdać role:

- mówcy,
- osoba przygotowująca mowę podsumowującą,
- obserwatorzy / publiczność.

Tematy przykładowe do debaty:

- „Czy sztuczna inteligencja zagraża edukacji?”
- „Czy warto ograniczyć czas korzystania z telefonów w szkole?”

(Wybierz 1 temat lub zaproponuj uczniom głosowanie).

Krok 4: Przygotowanie argumentów

Każda drużyna przez 8–10 minut pracuje nad swoimi argumentami. Można użyć kart pracy lub tablicy do notowania.

Wskazówki dla uczniów:

- Każdy argument powinien mieć formę: twierdzenie – uzasadnienie – przykład.
- Nie powtarzajcie się nawzajem – budujcie wypowiedzi.

Nauczyciel wspiera i moderuje – podpowiada, nie wyręcza.

Część 3 – Debata w wersji skróconej (10 minut)

Rozpocznij debatę. Przypomnij o zasadach:

- nie przerywamy,
- nie komentujemy na głos,
- mówimy do wszystkich.

Przy każdej wypowiedzi odlicz czas (np. 1 minuta).

Po zakończeniu – głosowanie: która strona przekonała więcej osób?

Tematyczna
Wideoprezentacja

Scenariusz zajęć: Debata oksfordzka

Część 4 – Podsumowanie (5 minut)

Zadaj pytania:

- Co było najtrudniejsze?
- Jakie argumenty najbardziej Was przekonały?
- Czy łatwo było mówić „wbrew sobie”, jeśli taka była rola?

Zachęć uczniów do refleksji: jak mogą wykorzystać umiejętności z debaty w codziennym życiu?

Wskazówka: Jeśli zostało mniej czasu, zaproponuj uczniom dokończenie debaty na kolejnych zajęciach lub przygotowanie „mini-debat” w grupach po 3 osoby.

Zadanie domowe (opcjonalnie)

Napisz krótką wypowiedź (ok. 6 zdań), w której zajmujesz stanowisko ZA lub PRZECIW na wybrany temat z debaty. Postaraj się użyć min. 2 argumentów i 1 kontrargumentu.

Tematyczna
Wideoprezentacja

**Zadanie finansowane ze
środków Ministra Edukacji.**

**Pomoce dydaktyczne stworzone
przez Fundację OmniSkola.**

Komplet pomocy dydaktycznych składa się z 2 pakietów tematycznych:

1. Prawda czy manipulacja?
2. Siła argumentu.

Każdy pakiet zawiera:

- Kartę pracy
- Infografikę
- Scenariusz zajęć
- Wideoprezentację

Wszystkie pomoce dydaktyczne są dostępne bezpłatnie na portalu EduZabawy.com pod adresem: <https://eduzabawy.com/fake-czy-fakt/>

